

Profesní orientace u osob s TP

Je proces volby povolání. Pro osoby s TP je omezená volba oborů. Již na ZŠ je nutné utvářet a rozvíjet reálný profesní cíl a perspektivy. Utvářet a rozvíjet vlastnosti a schopnosti významné pro proces volby povolání.

Profesní dráha

Je objektivní průběh konkrétně vykonávané profesní činnosti během života člověka (sled povolání). Dnes faktor sociálního statusu člověka (člověk je často posuzován podle profese). U osob s postižením má různý vývoj (popř. rekvalifikace).

Obecné aspekty:

Věk 15 let:

- fáze exploračního výběru
- omezené představy o možnostech
- nevyhraněné odborné zájmy
- zmatený obraz sebe sama

Vyhledávání:

- objektivní možnosti ovlivňují osobní přání
- práce nesmí komplikovat zdravotní stav
- měla by se stát stálou pracovní rehabilitací

Porovnání potenciálu s požadavky na povolání:

- Hledisko klinické přiměřenosti
- Hledisko technické přiměřenosti
- Hledisko kvalifikační přiměřenosti
- Hledisko subjektivní přiměřenosti.

Musíme předpokládat:

- Případnou změnu zdravotního stavu
- Zohledňovat místní podmínky
- Šance získat zaměstnání v okolí bydliště
- Možnost a způsob dopravy

Současné trendy:

- Integrační úsilí
- Preferování univerzálnějších oborů
- Posun rozhodování o cílovém profesním zaměření

Druhy škol:

- Obchodní akademie pro TP
- Gymnázia pro TP
- Učňovské školství
- Inkluzivní vzdělávání

- Rekvalifikace (ÚP)
- Podporované zaměstnávání

Otázky a úkoly:

1. Charakterizujte proces profesní orientace u osob s TP.
2. Rozveďte obecné aspekty při volbě povolání.
3. Zamyslete se nad hledisky přiměřenosti při volbě povolání a uveďte konkrétní příklady.
4. Samostatně nastudujte, co je to podporované zaměstnávání.

Literatura:

Opatřilová, D. & Procházková, L. (2011). Předprofesní a profesní příprava jedinců se zdravotním postižením. Brno: Masarykova univerzita.

Procházková, L. (2014). Možnosti pracovního uplatnění lidí s postižením - současné trendy v České republice a v zahraničí. Brno: Masarykova univerzita. Dostupné jako e-kniha (2015) na MuniSpace: <https://munispace.muni.cz/index.php/munispace/catalog/book/804>